

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Poletna naročnina . Lir 800
Letna naročnina . Lir 1.500
Letna inozemstvo . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 10

Ob obletnici rojstva in izvolitve sv. očeta Oznanjevanje resnice veliko poslanstvo Pija XII

Preteklo soboto je sv. oče obhajal svojo enainosemdesetletnico rojstva in obenem osemnajstletnico izvolitve za papeža, dočim bomo obletnico kronanja obhajali 12. marca. Ves svet misli nanj ob teh obletnicah, zato je prav, da se ga spomnimo tudi mi.

VERNI SLOVENCI ČUTIMO SPOSTOVANJE IN VDANOST DO SVOJEGA NAJVŠJEGA POGLAVARJA. ZA NAS JE NASLEDNIK APOSTOLA PETRA, NAJVŠJI UČITELJ, DUHOVNIK IN PASTIR V KRISTUSOVU CERKVINAZEMLJI. IN ZATO SMO MU DOLŽNI POKORŠINO.

Pij XII. je velik papež. Vse njegovo delo za Cerkev in za človeštvo v teh 18 letih priča o tem.

Ce bi hoteli poiskati v delovanju sv. očeta Pija XII. posebno značilnost, ki ga razlikuje od drugih papežev, bi lahko rekli, da je glavno pri njem oznanjevanje božje besede.

Prva naloga cerkvene oblasti je, da ljudem oznanja večne resnice božjega razdetja. To nalož so papeži vršili v vseh časih. Vendar je treba reči, da naslov učitelja v posebni meri pripada sedanjiemu svetu očetu.

Doslej je izšlo 19 debelih knjig njegovih nagovorov na razne skupine ljudi, ki so se zbirale okrog njega v teh letih, in govorov vsemu svetu po radiu. Govoril je kardinalom, škofom, duhovnikom, redovnikom, članom raznih organizacij in udruženj ter vernikom vseh delov sveta. Bilo je to ob prilikih kongresov in zborovanj filozofov, politikov, zdravnikov, književnikov, kmetov, delavcev itd. In vse te ni le pozdravil, ampak jim je, minogokrat v dolgih govorih, podal osnovne smernice za njihovo delovanje.

Nikdar se še ni zgodilo v 2.000-letni zgodovini Cerkve, da bi kdaj kateri papež govoril toliko in o tako različnih stvarih. V drugih časih

so nasledniki sv. Petra izpregovorili samo ob izrednih prilikah, kadar je bila njihova beseda nujno potrebna, da so razrešili kakša verska ali nrawnna vprašanja. Pij XII. sicer vrši redno učiteljsko službo v Cerkvi po okrožnicah in odklokih rimskega kongregacij, a ob vsaki priložnosti, ki se mu nudi, hoče kot najvišji učitelj pokazati v luči krščanskega naučna raznega sodobna vprašanja, delovanje različnih stanov in poklicev, vso moderno znanost in kulturo. Približati se hoče vsem ljudem, najbolj preprostim in najbolj izobraženim, njihovim skrbem in njihovi vsakdanji delavnosti, da vse uči, kako naj živijo, da bodo uresničili božji načrt v svojem življenju.

V svojih nagovorih, zlasti po radiu, se ne obrača samo na katoličane, ampak na vse ljudi, ki so dobre

Gorica - četrtek 9. marca 1957 - Trst

volje. Vsem govoril: »Če bi se vsi pošteni ljudje združili, bi kmalu zavladalo skupno bratstvo med ljudmi, in svet bi ozdravel.«

Službo takega učitelja pa je mogel in more Pij XII. vršiti zaradi velikih talentov, ki jih je prejel od Boga, zaradi vsestranske izobrazbe in velike življenjske izkušnje. Znanje glavnih svetovnih jezikov mu omogoča, da more neposredno stopiti v stik s tistimi, ki ga obiskujejo.

OB TEH OBLETNICAH TUDI SLOVENSKI KATOLIČANI IZRAŽAMO SVETEMU OČETU SVOJO VDANOST. ČIM BOLJ GA BREZBOŽNIKI OBREKUJEJO, TEM BOLJ GA HOČEMO POSLUŠATI, KER VEMO, DA ZVESTOBA PAPEŽU POMENI ZVESTOBO PRAVI KRISTUSOVU CERKVI, KI NAS Z BOŽJO MOČJO IN OBLASTJO VODI V TEM ŽIVLJENJU. BOGA PA PROSIMO, NAJ PIJA XII. OHRANI KATOLIŠKI CERKVI ŠE NAPREJ KOT DOBREGA OČETA IN PASTIRJA.

Na Zlati obali je vstala nova neodvisna država

Na afriški Zlati obali se je opolnoci dne 5. marca porodila neodvisna črnska država z imenom Ghana. Nova država, ki meri 91.846 kv milj, šteje 4 milijone in 700 tisoč prebivalcev od katerih je 12.000 evropskih priseljencev. Nova država je doslej tvorila ozemlje britanske kolonije, sedaj pa bo vključena v britanski Commonwealth.

Ministrski predsednik nove države je 47-letni Kwame Nkrumah, ki se je šolal v katoliških misijonskih šolah in v inozemstvu. Ljudstvo daje duška svojemu veselju z velikimi manifestacijami in proslavami, katerih se udeležujejo tudi predstavniki 82 držav, med katerimi sta tudi ameriški podpredsednik Nixon in pomočnik glavnega tajnika OZN.

Ministrski predsednik Nkrumah je izjavil, da bo zunanjia politika nove države Ghana temeljila na načelih miru, dostojanstva in prijateljstva.

so računali, da bodo morda prišli v vladni voz, ako bi krščanski demokrati ne mogli najti drugega izhoda. Vlada še ni izven nevarnosti, ker je njena večina zelo majhna in ker tudi vladne stranke niso povsem enotne. Če bi vlada padla, bi ne bilo drugega izhoda, kakor nove, predčasne volitve. Proticerkevni laični krogi računajo, da bi ustavili skupen blok, ki bi krščanskim ljudem iztrgal iz rok oblasti.

Adenauer odgovarja Bulganinu

Pred časom je postal predsednik sovjetske vlade Bulganin kanclerju Adenauerju poslanico, v kateri govoril o razorožitvi, nemški zdržljivosti in trgovini med Zahodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Že takrat smo rekli, da je želel Bulganin podstaviti kanclerju nogo, da bi se spotaknil in padel pri jesenskih volitvah. Ljubkoval je namreč stališče, ki ga zagovarjajo Adenauerjevi nasprotinci, socialisti in demokrati in slobodni liberalci. Adenauer je odgovoril Bulganinu zelo vladno, a odločno. Z lepimi besedami mu je sporočil, da bo Zahodna Nemčija ostala zvesta zahodnim zaveznikom, ker dobro ve, da bi Sovjeti dovolili nemško zedinjenje le, če bi lahko razširili komunistični red na vso Nemčijo in jo pritegnili med nasproti zahodnega sveta. Adenauer pa je za zedinjenje v svobodi. Tudi za trgovinsko pogodbo se mu čas še ne zdi zrel, pač pa bi se lahko povečala blagovna izmenjava med obema državama. Pripravljen je tudi za nadaljevanje političnih razgovorov, a brez sodelovanja zahodnonemških komunistov, ker ni dveh, ampak ena sama Nemčija, in to predstavlja zahodnonemška vlada. Pustil je torej vrata odprtta za nove pogovore. Drugačne politike tudi ne bi mogli voditi socialisti, če bi bili na vladni. Sam Ollenhauer, ki je bil na obisku v Združenih državah, je tam večkrat izjavil, da je Nemčija zvesta Zahodu. Iz Atlantske zveze bi stopila le v sporazumu z zahodnimi zaveznicami, ko bi bila urejena zadeva z evropsko varnostjo in bi bila stvarno omogočena nemška zdržljivost. Je pa proti obvezni vojaški službi, ker meni, da bi Nemčija lahko postavila na noge 12 divizij s prostovoljci.

Alžir

Francija ima vedno večje težave z Alžirom. Združeni narodi so skoraj soglasno izglasovali resolucijo, naj se Francija pograža z Alžirci za mirno poravnavo spora v skladu z načeli Združenih narodov in narodne neodvisnosti. Sovraštvo med Francozi in Arabci pa je tako globoko, da za zdaj ni misliti na pogajanja, ki bi bila edina pot za doseganje sporazuma in konec prelivanja krvi. Danes govoril samo sila.

V Alžiru pada vsak dan na stotine Evropejcev in domačinov. Molletov načrt nima stvarne možnosti za uresničenje. V Alžiru bo še tekla kri in nihče ne ve, kdaj in kako bi lahko ta potok ustavili.

VZTRAJNOST KITAJSKIH KATOLICANOV

V Hong-Kong je po štiriletni ječi prišel iz Kitajske neki nemški protestant. Povedal je, da je srečal v ječah večje število kitajskih domačih duhovnikov, ki so ga prepričali, da je spreobrnitev kitajskih ljudi ne zadeva koristi, marveč resna zadeva. Čudil se je odpornosti in stanovitosti teh duhovnikov v trpljenju, dasi bi si lahko olajšali položaj s tem, da bi pristopili v kitajsko narodno cerkev, česar pa na noben način nečejo storiti.

Mollet v Washingtonu

Predsednik francoske vlade Guy Mollet je imel pogovore z ameriškim predsednikom Eisenhowerjem. Ce sta imela na konferenčni mizi samo tiste zadeve, ki jih omenja zaključeno poročilo, potem bi ne mogli reči, da bi prinesel Mollet v svoji popotni torbi za Francoze kaj novega. Med suško krizo so se stiki med Parizom in Washingtonom zelo ohladili. Washingtonski razgovori so odstranili nevarno razpoko med obema državama in obnovili njuno staro prijateljstvo ter zaveznštvo. Eisenhower je zagotovil Franciji in Evropi vsestransko pomoč. Mollet je skušal med svojim bivanjem v ameriški prestolnici tudi posredovati med Združenimi državami in Izraelom. Z Eisenhowerjem je imel odkrit pogovor o Srednjem Vzhodu in Severni Afriki. Ti dve točki sta najbolj boleči za Francijo. Na Srednjem Vzhodu je sicer že zgubila vse svoj vpliv in si ga ne more več pridobiti nazaj, drugače pa je s Severno Afriko. Tu bi rad Pariz za vso ceno obdržal svoje prekomorske posesti, ki so postale za Francoze večne, ker so odkrili v Sahari velike petrolejske vrelce. Ko jih bodo začeli izkorisčati, Francija ne bo več odvisna od petroleja, ki mo-

Arabska zveza zboruje

Ko so se Amerikanci pogajali z Izraelci, so v Kairu zborovali arabski kralj Ibn Saud, jordanski kralj Hussein, egiptovski predsednik Nasser in predsednik sirijske vlade. Ibn Saud jim je poročal o svojih pogovorih z Eisenhowerm, ki mu je obrazložil svojo politiko za Srednji Vzhod. Ibn Saud je nekoliko omehčal Nasserja in sirskega predsednika Kuvatlija, prepričal pa ju ni. Tako sta se postavila na ameriško stran samo Ibn Saud in Hussein. Nasser in Kuvatli sta se odločila za politiko čakanja. To pa že lahko označimo za rahel uspeh Zahoda in rahel poraz Sovjetov. Na Srednjem Vzhodu se je torej težiše rahlo spremenilo v korist Zahoda. Drugače pa je bilo na prav tako nemirnem Dalnjem Vzhodu.

Indonezija in Siam

Seme sovražne in prevratne sovjetske propagande poganja v nekaterih državah Daljnega Vzhoda, ki so še delno pod zahodnim vplivom. Tamkajšnji politiki, ki so še prežeti s sovraštvom do bivšega zahodnega kolonializma, si delajo utvare, da bodo lahko vodili samostojnejšo politiko, če bodo v prijateljskih starih s Sovjetsko zvezo in rdečo Kitajsko in če bodo vključili v svo-

NAŠ TEDEN V CERKVI

10. 3. nedelja, 1. postna: 40 mučencev
 11. 3. ponedeljek: sv. Sofronij, šk.
 12. 3. torek: sv. Gregor Vel., p.
 13. 3. sreda: sv. Patriacija, m.
 14. 3. četrtek: sv. Matilda, kr.
 15. 3. petek: sv. Klemen Du., sp.
 16. 3. sobota: sv. Hilarij in Tacijan, m.

Mučenci so po molili: »Gospod, 40 nas je stopilo v boj (za vero), 40 naj dobi venec zmage.« Strazirji so pospali, le vratar ne. Naenkrat vidi svetloba nebeško nad vojakov in 39 angelov, vsak je nesel venec zmage. »Čudno,« si je mislil vratar, »40 je vojakov, a vencev 39!« V tem se približa čuvajnici in vojak, ki se je splažil z led. Upadel mu je pogum. Hotel se je ogreti in zverči vero v Kristusa. Vratarja je ta odpad zelo pretresel. Poklical je specie rekoč: »Jaz sem kristjan.« Slekel se je in stek na led.

Vojaki so pobili s palicami njega in 39 stanovnih. Tako je molitev mučencev imela viden uspeh.

Zdaj se, da nasilneži in preganjalcji zmagujejo. Pač, a le hipno. Končna zmaga greveri in Bogu. Vsa preganjana komunističnih nasilnežev bodo osramočena.

moliš.« — Tedaj mu pravi Jezus: »Poberi se, satan; zakaj pisano je: 'Gospoda, svojega Boga, moli in samu njemu služi!'« — Tedaj ga je hudič pustil in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

Zveličar je svoje javno delovanje pripravil s postom. Preden je začel svoj misjon, je odšel v puščavo in se tamkaj postil. Po končanem postu ga je skušal hudi duh. Trikrat ga je napadel, a vsakokrat zmanj. Zveličar, ne le, da ni skušnjavam podlegel, ampak je izšel docela zmagovit.

Zakaj je satan Jezusa skušal? — Skušal ga je, ker je hotel dognati in se prepričati, ali je bil Jezus Odrešenik ali ne. Satan se je namreč napovedanega Odrešenika silno bal, ker je vedel, da bo po Njem popolnoma premagan. Že v zemeljskem raju, takoj po izvirnem grehu, mu je Stvarnik napovedal kot kazneni, da mu bo Odrešenik strl glavo.

Pisano je tudi: 'Ne skušaj Gospoda, svojega Boga!'« — Iznova ga vzame hudič s seboj na zelo visoko goro, mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih slavo in mu pravi: »Vse to ti dam, če predme padeš in me

Iz pastirskega pisma goriškega nadškofa

Sveti oče je z važno okrožnico »Haurietis aquas — Zajemajte vode iz studencev Odrešenikovih opozoril svet, naj ob stoletni proslavi, odkar je bil praznik presv. Sreca Jezusovega raztegnjen na vso Cerkev, poživ in z novo gorečnostjo razplamti češčenje Sreca Odrešenikovega.

Potretno je, da se predvsem zahvalimo Bogu za vse milosti in darove, ki nam jih je naklonil prav po tej pobožnosti. Nato pa skušajmo doumeti, kako važno je češčenje Sreca Jezusovega za pokristjanjenje vsega sodobnega življenja in za zgraditev boljšega sveta. Zajemajmo zatoj žive vode krščanske vere, ljubezni, apostolske gorečnosti iz studencev Odrešenikovih, črpajmo luči in moči iz presv. Sreca, ki je vir življenja in svetosti, da se bomo neustrašeno bojevali za zmago Kristusovega kraljestva na zemlji.

POBOŽNOST PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

Neposredni predmet te pobožnosti je *ljubezen*, s katero Kristus, Bog in človek, ljubi nebeškega Očeta in nas svoje brate. Sedež te brezmejne božanske ljubezni je Jezusovo človeško Srce, ki ga pa ne smemo jemati kot ločeno od njegove božje in človeške narave. Kristusovo fizično Sreco je najlepši simbol in posoda božje in človeške ljubezni, ki iz tega Sreca plamti k Bogu in objemlje človeka. In ta ljubezen je brezmejna, plameneča, ker hoče vžgati vsa sreca: »Ogenj sem prinesel na zemljo...«

Ceprav mi revni ljudje ne moremo doumeti in premeriti plamene božje ljubezni v notranjem življenju presv. Trojice, vemo iz razočetja, da se Bog Oče in večna Beseda razumeta in objema v isti Ljubezni, ki je Sveti Duh. Sveta Trojica je zato Življenje, ki vse ustvarja, Modrost, ki vse ve in pozna, in Ljubezen, ki vse prešinja in vlada.

GUDEŽI LJUBEZNI PRESV. SRCA

Božja ljubezen presv. Sreca se je po učlovečenju neprestano sklanjala nad človeka. Če je ta ljubezen sijajna že po delih stvarjenja, ohranjevanja in vladanja vsega stvarstva, je ganljiva in zares očetovska po prisrčnosti in dobroti do človeka. Najplentejtejši dokaz te božje Ljubezni je naše odrešenje. Večna božja Beseda je mesto postala, rodila se je v uboštvi hettlehemskega hlevčka, živel je vsa ponizna, skrita in nepoznana v tišini nazareške hišice, darovala se je na lesu križa. Ljubezen Sreca Jezusovega se je v dobi javnega delovanja sklanjala do vseh, zlasti do otročičev, do preizkušenih, do bolnikov. Božje Sreco Jezusovo je razumelo vsako bolest: »Kaj želiš, da storim?« — »Ne jokaj!« — »Pridem koj in jo ozdravim!«

Božja Ljubezen se je posebno izkazala v Kristusovem odrešilnem delu. Jezus je prevzel nášce grehe vseh ljudi in je kot veliki duhovnik daroval samega sebe Očetu kot žrtveni dar v krvavi daritvi na križu. »Bil je žrtvovan, ker je sam hotel.« In ko je Zveličarjevo telo na križu začaralo v krvavih, žgočih bolečinah globokih ran, ko je razprostrtil rok zmagoslavno zakljal: »Dopolnjeno je!«, tedaj so mu s sulico odprli Sreco, ki je tako postal sprava za naše grehe, vir vse tolažbe, naš mir in varno zatočišče. Sveti Pavel vzklikal: »Ljubil nas je in se je za nas grešnike dal v daritev in krvavo žrtve.« Sreco Jezusovo je takó s križa zavladalo nad vsemi sreči.

Odrešilno delo Kristusovo se še vedno nadaljuje, ko se prenašajo po Cerkvi sadovi odrešenja v naše duše. Bilo je ljubeče Sreca Zveličarjevo, ki nam je dalo kat. Cerkev za skupno duhovno mater, ki je postavilo papeža za čuvanje razdetih resnic, ki nam je darovalo duhovništvo, presv. Evarhistijo, sakramente in ostala sredstva milosti. In bilo je prav to ljubeče Sreco, ki nam je darovalo v najboljšo mater Devico Marijo: »Glej, tvoja mati!« Zato pa lahko trdim, da je božje Sreco res studenc življenja, svetosti, milosti. In čeprav zmagoviti Kristus danes kraljuje na desnici Boga Očeta, njegovo Sreco še vedno utriplje v brezmejni ljubezni do nas. »Ne bom vas zapustil sirot!«

Trepetaje je torej čakal na Odrešenikov prihod. S trepetom in sovraštvom. Hkrati je pa tudi skušal, da ga uniči, da se ga čim prej izvedno znebi. Če ne bi bilo Jezusa Kristusa, božjega Sina, bi Lucifer mirno kraljeval in deloval, zavzemal in pogubljal duše. Ostal bi brez svojega najhujšega nasprotnika in večnega Zmagovalea. Kar je skušnjavec slutil in česar se je tako silno bal, je bilo res: Jezus je bil napovedani Mesija, ki je prišel, da poruši kraljestvo greha, da vzame hudičev oblast in da resi duše ter jih poveže z Bogom. To je bilo prvo direktno srečanje Zveličarja s hudičem. Sledila so še druga, a v drugačni obliki. Zveličar je z odličnimi odgovori satana ugnal in končno še premagal. Kolika je bila Njegova moč! Ko bi hotel še danes pregnati vse hudiče z njihovim vplivom in močjo! Koliko uslužo bi nam napravil! A očividno želi, da poizkusimo še mi borbo s hudičem.

Podobno kot Jezusa, skuša hudič tudi nas. Nekatere z mislio, da je človeku potrebna samo telesna jed, medtem ko je treba skrbeti tudi

in še bolj za dušo in njeno prehrano. Druge skuša s tem, da z grčnim življenjem skušajo Boga in pri tem pričakujejo čudež, izredna božja znamenja. Njegovo dobroto itd. Tretje naposled s pohlepom in slavohlepjem, medtem ko smo vsi dolžni iskati v prvi vrsti božjo slavo. Če hočemo biti zmagoviti proti hudičevim skušnjavam, potem je treba, da ljubimo post, zlasti duhovni post (t. j. brezgrešno življenje), pa tudi telesnega, zlasti zmernost v jedi in pijaci. Nadalje, potrebna je opreznost in previdnost. Bodimo vedno in povsod previdni, da nas hudič ne ujame! Molimo vztrajno in hranno se z božjim Kruhom — sv. obhajilom! In točno ravnavjmo se po nadvse modrih Jezusovih besedah: 1. Ne živi človek samo od kruha, ampak od vsake besede, ki izhaja iz božjih ust. 2. Ne skušaj Gospoda, svojega Boga! Ne bodi neveren in ne izvaj z grehi božje jeze! 3. Gospoda, svojega Boga, moli in samo Njemu služi! Ne hlapčuj torej denarju, ugodju, mesu, grehu ali hudiču, ampak moli, živi poštene in služi samo Bogu!

RIMSKI ŽUPNIKI IN POSTNI PRIDIGARJI PRI SV. OČETU

V torek ob 9.30 je sprejel sv. oče v posebni audienci rimske župnike in postne pridigarje. V svojem govoru jim je podal smernice za postne govore.

KONFERENCE O IRSKI

Na Gregorijanski univerzi v Rimu je na sprednu vrsto konferenco o Irski. Konference so pod pokroviteljstvom dublinskega nadškofa Karla Me Quaid-a.

II. SVETOVNI KONGRES LAIČNEGA APOSTOLATA

Od 5. do 13. oktobra letos bo v Rimu drugi svetovni kongres za laični apostolat. Uvodni govor »Priznanje današnjega svetega bosta imela dva slovita govornika in sicer dr. John Wu, po rodu Kitajec, jurist svetovnega slovesa in Joseph Follett, glavni tajnik francoskih Socialnih tednov.

UMRL JE OCE DVEH FATIMSKIH PASTIRČKOV

Pred kratkim je umrl v Fatimi 83 let star Manuel Pedro Marto, oče Jacinte in Francka, ki sta 13. maja 1917 bila priča

Vprašujete — Odgovarjam

DOLINSKI CERVENI ZBOR

Prijatelj, ki je bil na Lovrihovem procesu v Trstu, mi je pravil, da se je komunistični advokat norčeval iz sedanjega dolinskega cerkvenega zboru. Baje je rekel, da so v tem zboru samo sestre in otroci. Ne morem verjeti, da je to resnica, in zato vprašujem, kako je s tem zborom, ker tudi v člankih o dolinski aferi ni o tem nobene besede.

Tržačan

V sedanjem cerkvenem zboru v Dolini ni nobenega otroka in nobene sestre. Zbor tvorijo samo mladi fantje in dekleta in skupno jih je petindvajset. Le pri onem pogrebu, pri katerem se je v cerkvi dolinski župan grdo obnašal, sta pomagali peti dve sestri; bil je delavnik in tako niso vse pevci mogli priti. Znan advokat je še zaokrožil marsikako drugo popevko, ki pa njegovemu varovancu ni prav nič pomagala. Živimo v krajih, kjer ne zmagujejo tisti, ki znajo veliko govoriti, ampak tisti, ki govorijo resnico!

CERVENI OBREDI

Naš dušni pastir je vpeljal navado, da pepeli vernike tudi na prvo postno nedeljo. Ali je to dovoljeno? — Začel je tudi s posebno slovensko mašo za sv. očeta ob obletnici kronanja in to je sedaj vedno v postu. Zanimo me, če je to vse v skladu s cerkvenimi predpisi.

Praktični kristjan

Na obe vprašanji zlahkoto odgovorimo, da važ dušni pastir izvršuje te posebnosti v skladu s cerkvenimi predpisi. Kjer verniki ne morejo priti k sv. maši na pepelinu zjutraj, tam naj se pepeljenje vrši istega dne zvečer ali tudi na prvo postno nedeljo. Namen Cerkve je v prvi vrsti ta, da se blagoslovjeni pepel troši vernikom

cesto in uredili park za avtomobile prav bližu vhoda v jamo. V bližini jame nameravajo tudi odpreti poseben »Camping«. Končno hočajo posredovati lepote Postonjske jame v posebnem filmu »Zgodba iz jame«, ki ga bo posnelo neko filmsko podjetje iz Beograda. Vsebinsa filma se bo opirala na partizansko akcijo med vojno, ko je skupina fantov prodrla v jamo in tam začala skladische bencina. Film hoče biti novo poveljevanje partizanskih let in ne umetnilna. Verjetno je, da bo zato v zunanjem svetu težje prodri, dočim bi utegnila prijetno napeta zgodba, ki bi ne bila ubrana na že obrabljeni motive iz partizanskih let, v resnici približati lepote Postonjske jame vsemu kulturnemu svetu. Vsekakor smo radovdni, kakšen bo ta film, ko bo končan.

NOV PRESERNOV PORTRET SO NASLJ

Največji slovenski pesnik France Prešeren nam je zapustil bogastvo svojih pesmi, toda nobene slike svojega obrazu, ko je leta 1849 legal v prezgodnji grob. Edina kolikor toliko verna podoba največjega pesnika je bil doslej znan Goldsteinov portret, ki pa je bil tudi narisan po pesnikovi smrti po spominu.

Sedaj pa so v zapuščini slikarja Matije Koželja (1812-1917) našli sliko našega največjega pesnika, ki so jo prešernoslovec že dolgo skrivajo. Koželj jo je naslikal v starosti 21 let, ko se je odpravil na dunajsko akademijo. Koželj, ki je bil doma iz Vodice, je kot deček zahajal večkrat v bližnje mesto Kranj, kjer mu je oče pokazal takratnega ondotnega odvetnika in pesnika dr. Franca Prešerna. Slika je nastala sicer 13 let po Prešernovi smrti, pa vendar temelji na osebnem vtišu nadarjenega dečka, ki je potem dozoril v pomembnega Koželjeva slikarja najbolj verni prikaz obrazu našega največjega pesnika.

Hitler — vojaški sluga
Teodor Selbach, sedanji provincialni ravnatelj saluzijancev v severni Nemčiji, je bil za časa prve svetovne vojne poklican pod orožje, ko še ni dovršil teoloških študij. Prestopiti je moral v vojsko šolo. S stopnjo častnika je bil nato poslan na zadnino fronto proti Francozom. Za sluge mu je bil dodeljen desetnik — Adolf Hitler. Stotnik Selbach in njegov sluga sta na bojišču postala dobra prijatelja. Potem ju je življenje ločilo.

Po končani vojni je stotnik Selbach nadaljeval bogoslovje, postal duhovnik in pozneje doktor. Njegov sluga se je pa vrzel v politiko ter se povzel do nemškega — Führera. Eden prvih njegovih aktov, ko je zasedel vladno palačo v Berlinu, je bil da, da svojemu predstojniku iz prve svetovne vojne poslal sliko s podpisom. Dr. Selbach, ki je med tem postal ravnatelj velikega saluzianskega zavoda, je sliko shranil med svoje dokumente, misleč, da mu zna še koristiti. Tako se je tudi zgodilo.

Znana je Hitlerjeva gorečnost, s katero je preganjal vse, kar ni dišalo po nacizmu. Posebno pažnjo je seveda posvečal mladini, katero je bilo treba prevzročiti za njegovi veliki Reich. Tako so se nekoga dne Hitlerjevi fanatiki pojavili v mladinskem zavodu, kjer je bil dr. Selbach za ravnatelja. Iskali so kakršen koli povod, da bi zavod zaprli. In res se jim je posrečilo odkriti ozločine: v nobeni šolski sobi ni visela na steni Hitlerjeva podoba, kakor je bilo strogo zapovedano. Pa jih dr. Selbach prijazno povabil, naj mu sledijo. Iz svoje pisalne nizje vzame sliko in jo pošlje obiskovalcem. Na precej stari sliki je bil častnik v uniformi, pred njim pa njegov sluga v strurni vojaški drži. Ni jih bilo težko prepozнатi v častniku navzočega ravnatelja, v slugi pa svojega — Führera. Dr. Selbach jim je pokazal še drugo veliko sliko, ki je imela tudi Hitlerjev podpis. Obe slike sta na obiskovalce močno učinkovali. Oprostili so se in za enkrat je imel dr. Selbach mir pred njimi.

Toda nacistična gonja se je iz dneva in stopnjevala, zlasti proti cerkvenim ustanovam in njenim osebam. Dr. Selbach pripoveduje, da so ga SS-ovec še enkrat počastili s svojim obiskom. To pot je prišel sam gauleiter s skupino svojih biričev. Tedaj je bil oče Selbach ravnatelj zavoda v Ratisboni. Vdri so v zavod nenadoma in takoj ločili gojenje od predstojnikov. Zasliševali so vsakega gojence posebče, da bi tako zvedeli, kakšen duh vlada v zavodu in kakšen je odnos duhovnikov do nove Hitlerjanske politike.

Prišel je na vrsto bister deček, ki se pistol in uniformi ni prav nič ustrasi. Vprašajo ga: »Povej, kaj misli tvoj ravnatelj?« Deček nekajko pomislil, potem pa z veliko prostodušnostjo odgovoril: »Hm, ne morebiti kdo ve kaj ta Hitler... Našemu ravnatelju je celjje snažil...«

Za štirideseturni delavnik

(Dopis iz Rajhbla)

Novi duh Združenih držav Evrope je dahnil tudi v to našo obmejno vas. Pri mladini je bilo že precej časa opaziti sanje o novi Evropi. Le starejši so živeli in že žive brezbrizno in apatično v odnosu do nove evropske ideje. Tega pa ni opažati samo v Rajhblju, nego tudi drugod. Mladina kaže več razumevanja za nove potrebe kakor starina. To bi veljalo tudi za gorški mestni in pokrajinski svet. Demokrščanski vodstvi v obeh svetih sta absolutno zastarali v svojih nazorih. Vendar je upati, da se bodo vsi počasi začeli zavedati, da je Združena Evropa zahteva ljudi sirokih idej, ki so pokopali enkrat za zmeraj ozkorčni živinism v zavesti, da v Združeni Evropi mora biti mesta za vse njene narode, naj bodo veliki ali majhni.

Tu v Rajhblju je vodstvo svobodnih sindikatov (CISL) dne 19. februarja sklicalo splošen sestanek. Na njem se je razpravljalo o poročilu, ki ga je tajništvo odbora Jeklarske in premogovne skupnosti (CECA) izdelalo na svojem zasedanju 10. in 11. jan. t. l. V tem poročilu je podan pregled položaja delavev-rudarjev v raznih državah članicah Jeklarske in premogovne skupnosti (CECA) Evrope.

DELOVNI TESEN

Položaj glede delovnega časa je naslednji:

V Zapadni Nemčiji: delovni čas pod zemljo 7,30 ur; delovni čas zunaj 8 ur. Tedenško 45 oziroma 48 ur.

V Belgiji: pod zemljo 8 ur; zunaj 8. Tedenško 48 ur.

V Franciji: pod zemljo 7,45 ur. Vendar je že v večini rudnikov vpeljan skrajšani delovni urnik in sicer 38 do 40 ur tedenško za delo pod zemljo, 40 ur za zunanje delo.

Na Nizozemskem: dnevno 8 ur, ob sobotah 6 za vse delavec, skupno 46 ur tedenško.

V Luksemburgu: dnevno 7,45 ur pod zemljo; 8 ur zunaj.

Italija: za vse delavec 8 ur dnevno ali 48 ur tedenško.

Iz tega poročila je torej razvidno, da imata le Italija in Belgija še vedno poln 48-urni teden za delo v rudnikih, dočim povsod drugod urnik krčijo. Če pa nismo, da rudarji v Belgiji živijo v dosti boljših gospodarskih razmerah, nego mi tu v Italiji, ker so njih plače boljše, ugotovimo, da je položaj rudarjev v Italiji najslabši. In vendar jih v primeri z ostalimi delaveci ni veliko: 72 tisoč, dočim je vseh delavecev 16 milijonov. Potreba po zmanjšanjem delovnem tednu je torej kričeča.

Iz omenjene okrožnice je tudi razvidno, da je Paul Finet, član visoke oblasti pri Jeklarski in premogovni skupnosti, stavil delodajalcem predlog, naj bi v vseh šestih državah članicah CECA uvelji 40-urni delavnik pri nezmanjšani dosedanji plači. Po dolgem prerekjanju so delodajalci odgovorili, da ne morejo dati nobenega dokončnega odgovora, češ da niso pooblaščeni in da se zato morajo prej posvetovati s svojimi narodnimi organizacijami. Trdili so tudi, da se jim čudno zdijo, da so začeli delaveci zahtevati svoje pravice na mednarodni ravni, ko imajo svoje narodne delavske organizacije v vseh državah članicah. Z velikim neporom se je Finet posrečilo, da ni prišlo do prekinitev razgovorov in da so zastopniki delodajalcev obljubili, da dajo odgovor do konca me-

seca februarja. Naj bo odgovor delodajalcev kakršen koli, so na seji sindikalnih organizacij v Luksemburgu sklenili, da vztrajajo na zahtevi, da se vpelje v vseh državah članicah 40-urni delavni teden namesto dosedanjega 48-urnega pri nezmanjšani plači. Če tega ne bo mogoče dosegči s pogajanjem, da se bodo zatekli tudi k stavki v vseh državah članicah CECA.

RESOLUCIJA

V zvezi s tem poročilom smo torej imeli tudi v Rajhblju sestanek rudarjev. Na tem sestanku smo soglasno sprejeli in odobrili naslednjo resolucijo:

Člani Svobodnih sindikatov, odsek rudarjev v Rajhblju, združeni na občnem zboru dne 19. 2. 1957

potem ko so pregledali položaj kategorije

rudarjev na narodnem in mednarodnem polju (držav članic CECA) ugotavljajo potrebo, da se zniža delavni urnik za to kategorijo na 40 ur tedensko pri dosedanji plači 48 urnega dela: Dvigajo glasen in odločen protest zoper izrabljvanje delavev, kakor se je uvedlo z novimi sistemi dela v rudnikih:

Poudarjajo nujno potrebo, da se se bolj zaščitijo in upoštevajo pravice in zahteve rudarjev v Rajhblju, v Italiji in v Evropi. Nalagajo tako vsem narodnim in mednarodnim organizacijam svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih rudarskih sindikatov v najkrajšem času dovedle rudarje do zmage, če potrebno tudi z bojem.

SE RESOLUCIJA SOGLASNO ODOBRI.

Pustna nedelja na Tržaškem . . .

Cudna reč, kaj starega človeka spravi v dobro voljo! Na pustno nedeljo sem slučajno poslušal opoldanska radijska poročila. Na koncu me je prijetno presenetila dolga vrsta prireditev v naših slovenskih katoliških dvoranah. Vsaj šest ali sedem sem jih našel, če se prav spominjam: Rojan, ulica Risorta, Bazovica, Dolina, Sv. Križ, Gorica in se gostovanje Slov. kluba na Kontovelu. A gotovo niso to vse prireditve, ki so se preteklo nedeljo vrstile, saj vemo, da vsi ne posiljajo obvestil na radio. Torej je živimo, le premalo se eden za drugega brigamo. Človek komaj slučajno ob radijskih obvestilih opazi, da le nismo tako blizu niča, če šest, sedem katoliških skupin vabi na isti dan ljudi v svoje dvorane. Če bi imel čas in možnost, bi se na zadnjo pustno nedeljo vozil od ene dvorane do druge in tako bi vam lahko povedal, koliko občinstva je bilo pri naših prireditvah. Ker vama tega ne morem poročati, pa zapišem nekaj drugega, kar vsi čutimo in splošno vemo brez tekanja od dvorane do dvorane.

V naštetih in drugih dvoranah nastopa samo katoliška mladina. To je prva ugotovitev in ta je najbolj vesela. Mladina pa prinaša upanje na gotovo spremembu v mnogih naših vaseh in krajinah na Primorskem. Slišal sem, da so nekje dekleta same pripravile takšno pustno zabavo, da so na pustini ponedeljek vse ženske pri Rdečem mostu v Trstu o tem govorile. Drugod so zopet fantje skoro iz nič napravili lepe nove kulise in veliko ur zavabili mlade in stare. Podobno je bilo povsod. Čujte, prijatelji Kat. glasov, takšno našo mladino je treba veliko bolj podpirati, veliko več za takšno mladino žrtvovati, kakor smo doslej navajeni. Delavec, ki je prišel iz tujine, mi je pravil, kako drugod pravi katoličani podpirajo svojo katoliško mladino. Začnimo tudi mi in sicer vsi! Pravim, začnimo vsi, ker mnogi sicer to že delamo, a vsi že daleč ne in tu je slab! Na Goriskem in Tržaškem smo zaradi poplav komunizma v takšni manjini, da se moramo prav vsi dobromislični katoličani zganiti in odslej več delati, žrtvovati in prispevati za našo katoliško mladino!

POTREBUJEMO PROSVETNIH DVORAN

Poznam vse naše dvorane na Primorskem. Razen v Bazovici in v Dolini so vse naše katoliške dvorane veliko premajhne

In je tretji problem vstaja in tudi ni prvič napisan na teh straneh. Sedem igralskih skupin je nastopilo samo na pustno nedeljo na naših katoliških odrih. (Dejansko imamo vsaj skupno 5 do 20 dvorov). Ali so ti odri, krožki med seboj bratsko povezani? Ali imajo kakšno skupno vodstvo v Trstu ali v Gorici? Ali so sproši pripravljeni stopiti v kakšno zdravo katoliško prostovno zvezo? Ali pa se zadovoljijo s svojo stoletno tradicijo in nočne tujega vmešavanja v svoje notranje zadeve? Kakor je nujno potrebno skrbeti za mladino, kakor je nujno potrebno židati in širiti dvorane, tako je nujno potrebno, da se vsi naši obstoječi kulturni krožki povežejo in podredijo enemu osrednjemu vodstvu! Ce se zopet kdo ali katera tega v celoti ne zaveda, naj ve, da stoji ob prazni zibelki, ki jo bo kmalu pajeck preprečil.

Mladina, dvorane, skupno vodstvo, to so le nakazani trije veliki problemi, o katerih bi morali v bodoče veliko več pisati.

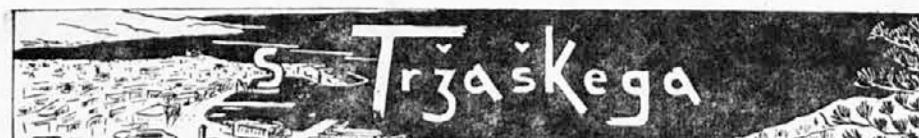
goriani, kjer predava asketično in mistično teologijo. V tej teološki panogi je priznan strokovnjak. Tudi njegovim razpravam se pozna, da ga zanimajo vprašanja človeškega odnosa do Boga in do sveta. Toda tega ne dela samo kot teolog, temveč tudi kot literat, saj je nekoč sam skladal pesmi in se literaturi tudi danes ni odrekel. Zato so njegove razprave vedno zanimive tudi za literata, ki je pripravljen nekoliko misliti. Izmed ostalih esejev in razprav omenimo še Papežev esej o »T. S. Eliotu in onerazumljivem pesništvu« ter Timeta Debeljaka »Spomine na Narteja Velikonjega«. Debeljak nam v sličnih esejih rešuje predvsem za literarno zgodovino važne in zanimive podrobnosti iz življenja piscev okrog »Dom in sveta« v zadnjih letih pred drugo vojno in med njo. To so stvari, ki največkrat ve žanje samo on, in povrhu se take, da jih v domovini še dolgo ne bodo smeli omenjati. Zato je prav, da Tine Debeljak tudi o takih stvareh piše.

Temu prvemu sledijo že ustaljena poglavja, ki kar zanimivo obdelujejo razne probleme iz literature in umetnosti. Po sejehi hi omenili Goršetovo razpravo o parstu. Reprodukcije nekaterih zadnjih umetnin tega slovenskega kiparja krasijo številko »Meddobja«.

Če hočemo ob zaključku tega poročila odkrito povedati svoje mnenje o delu SKA ob začetku tretjega leta njenega delovanja, bi najprej rekli, da argentinske Slovene občudujemo zaradi njih poguma in podjetnosti. Ustvariti si želijo take pogoje za kulturno ustvarjanje, ki naj bodo kar se da podobni onim, ki bi jih imeli v domovini, ko bi bila svobodna. V tem so res vredni našega občudovanja. A žal jim večkrat le težko sledimo. Prvič zato, ker postajajo publikacije SKA za večino izmed nas absolutno predrage. Res, njene publicacije so vredne denarja, ki ga stanejo, vendar se bodo slovenski človek, vsaj v Gorici in Trstu, težko odločil, da plača 5.000 oziroma 6.500 lir za celotno njeno izdajanje v tem letu. Sledimo jim pa težko tudi zaradi tega, ker zlasti njih težje v likovni umetnosti gredo v tako abstraktnost, ali prapočetni svet, kot se izraza Viktor Vida, da mi navadni zemljani takih umetnin ne moremo več dojemati. Bodo to morda res velike umetnine, vendar reviji njih reprodukcije bolj škodijo kot koristijo, finančno namešč. Če tega in onega sem sišal: »Takih umetnin pa ne razumem.« In če človek kaže stvari ne razume, je tudi ne bo kupoval. Praktičen nasvet odgovornim ljudem okrog SKA bi torej bil ta, naj se ne preveč silijo v revijo z

rudarjev na narodnem in mednarodnem polju (držav članic CECA) ugotavljajo potrebo, da se zniža delavni urnik za to kategorijo na 40 ur tedensko pri dosedanji plači 48 urnega dela: Dvigajo glasen in odločen protest zoper izrabljvanje delavev, kakor se je uvedlo z novimi sistemi dela v rudnikih:

Poudarjajo nujno potrebo, da se se bolj zaščitijo in upoštevajo pravice in zahteve rudarjev v Rajhblju, v Italiji in v Evropi. Nalagajo tako vsem narodnim in mednarodnim organizacijam svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih industrijevcov, domaćih in mednarodnih, tako da bo vsem rudarjem zagotovljeno pravično priznanje za njih dnevnih trud. Z gotovostjo, da bodo narodne in mednarodne organizacije svobodnih sindikatov, naj odločno nastopijo zoper nepopustljivost rudarskih

Misijon v Trstu

V prihodnjem mesecu oktobru bo po tržaških mestnih župniyah misijon. Tozadven škofov dekret je objavljen v zadnji številki škofijskega lista.

Zadnji misijon je bil v Trstu pred desetimi leti, to je leta 1947.

Sv. Križ

V naši vasi je umrl 28. februarja upokojeni poštni uslužbenec Just Gruden v lepi starosti 85 let. Bil je vzoren kristjan in kremenit in zaveden slovenski mož. Do zadnjega je hodil vsak teden k sv. spovedi in vsak dan k sv. obhajilu. Posebno je častil Jezusovo in Marijino Sreco. Posebno je pazil, da je redno vsak mesec opravil pobožnost prvega petka in prve sobote. Posebno rad je romal. Že l. 1910 je bil z slovenskimi romarji v Sveti deželi na romanju, ki ga je vodil ljubljanski škof Jeglič. Bil je v Lurdru in po drugih znamenitih božjih poteh. Rad se je udeleževal tudi romanj, ki jih je po vojni orga-

POSLUJAJTE POSTNO PREDAVANJE NA RADIU TRST A V SREDO 13. MARCA OB 10. URI ZVEČER.

nizirala Duhoška zveza v Trstu. Bil je vedno zaveden Slovenec, ki je z vsem srcem ljubil svoj narod. Kot velik prijatelj slovenske knjige je bil stalni naročnik in čitalj Mohorjevih knjig. Smrt ga je skoraj zalotila z veliko izdajo sv. pisma, ki jo je izdal Mohorjeva družba, v roki. Prav tako je imel »Katoliški glas« v njem velikega prijatelja. Leta po zadnji vojni je silno trpel, ker je videl, da so se toliki slovenski možje in mladeniči dali preslepti od brezbožne propagande in se dali vpreči v jarem brezbožnega komunizma. Veliko je molil tudi za druge in se ni bal reči odkrito besedo z željo, da bi se zašlim sovaščanom odprle oči. Prepričani smo, da bo vrli mož prejel lepo plačilo od Boga, keremu je tako zvesto služil. Naj bo zgled njegovega lepega življenja spodbuda za vse naše može in mladeniče!

Sv. Ivan

Med drugimi predpustnimi prireditvami je treba omeniti tudi lepo trodejanko »Sobarica«, ki je z njo nastopil dekliški krožek Slov. svetoivanske Marijine družbe. Ta krožek se sestaja skozi ves zimski čas na tedenske večere. Na nedeljo pred pustom je zabaval številno občinstvo dobro poldrugo uro z omenjeno igro in času primernimi deklamacijami dekle iz Marijinega vrta. Ker slovenska katoliška društva pri Sv. Ivanu ne uživajo in niso nikoli uživali nobenih državnih podpor, je bilo treba nastopiti na zelo skromnem odru, ki je pa bil okusno opremljen. Tudi oblike so bile zelo lepe. Režisera (gdž. Stana) in igralke so igro pripravile z veliko skrbjo in so prejele od gledalcev zasljeno priznanje. Snov igre je iz sodobnega tržaškega življenja: mlado dekle, ki želi postati gledališka igralka ter doživi gremko razočaranje. — Že dejstvo, da se drzne nastopiti pri Sv. Ivanu skupina slovenskih ljudi, ki ne diši po komunistih, je hvale vredno. Saj imamo pred nosom stadion, kjer se ustvarja nova progresivna kultura. Poleg tega nas duši močan val priseljeništa, ki se ni splahnel. Vse svetoivanske travnike in vse, kar je pod

Novo cesto še količaj zelenega, bodo preoblekle v asfalt in bolj ali manj neokusne moderne betonske škatle, kjer bodo imeli svoje golobnjake novi ljudje. Na ta način bomo dobili tudi svoj nebotičnik, da nam ne bo treba nič zavidiati mestnemu središču.

Rojan

Pustni čas ni mogel mimo nas brez vešle prireditve. Naše igralke so pripravile dve žaloigri. Mlajše so se odločile za enodejanko »Gospa Fibs in glč. Tipski, bolj izkušene igralke pa so nam pokazale dvo-dejanko »Dober zasluk«. Celi dve uri so nata držale v veseljem razpoloženju.

Sedaj so pa na vrsti naši otroci, ki že misijo, kako bi počastili svoje mamicice za Materinski dan (25. marca). Pravijo, da bodo pripravili tako igro, kakor še nikdar doslej. Bomo videli, kako jim bo uspeло.

Zadeva našega lastnega Marijinega doma se je premaknila z mrtve točke. Kupili smo precej obširno zemljišče, kjer naj bi zrasel nov Marijin dom. Tudi otroci bi imeli lepo igrišče na prostem. Seveda je glavna ovira pri naših načrtih denar. Upamo, da tudi ta ovira ne bo taka, da bi preprečila naše delo. Prepričani smo, da nas heste podprtli tudi drugi, saj gre za delo, ki bi koristilo mnogim katoliškim Slovencem v Trstu.

Bazovica

Kakor smo napovedali, tako se je zgodilo. Našemu zvestemu občinstvu smo razdelili drugo »rihto«. Za pust so ljudje zelo lačni, zato jim je treba dobro posreči. Tako smo storili prejšnjo nedeljo, ko je naša dramska družina zabavala zelo številne povabljenje s skoraj 3 (tri) urami sporedom. Morda predolg je trajala prireditve zlasti za naše matere, ki morajo domov zaradi večerje. Vendar so vsi hoteli ostati do konca in so tudi ostali. Kaj bi ne, saj je bila vsa prireditve polna

smeha in pristnega veselja.

Marija Stoparjeva nam je kar odlično zapela »Kavarico«. Dobro obeta. Njen glas je čist, prijeten in kar je zelo važno za naposte: čuti se gotova. Člani Bazoviškega odra so nam podali veselo igro »čevljare«. Ak. A. Mužina jih je v kratkem času lepo pripravil. Če bi imeli še dober teden na razpolago, bi naši fantje želi še večji uspeh. Toni Bernetič je nosil težo dneva v logi Blažeta. Ko ga ljudje zaledajo na odru, se začno takoj smejeti, kot pred leti Tenčku Mare-Siljevemu. Lep korak naprej je napravil Aldo Križmančič v logi zdravnika Lopnika. Zelo naravno sta igrala Silko Razem in oba brata Stoparjeva.

Z zaključek smo imeli na odru volitve oziroma volilni solospes »Župan«. Marijo Gornik je ob tej prvi priliki pokazal, da v Bazovici niso še izumrli lepi glasovi in da homo v Bazovici slišali še veliko lepega petja. V mehkom glasu je odpel kar petnajst kitic dolgih oblub, kakor so jih vajeni premnogi predvolilni govorniki.

Marijivemu in požrtvovalnemu akademiku Aleksandru, veselim fantom in še bolj razigranim pevkam naše čestitke, naša zahvala in voščilo, naj pridno nadaljujejo.

17. marca bo na vrsti: »III. bogata rihta« v počastitev naših mater. Materinski dan bomo obhajali en teden prej, da bomo lahko še pred Veliko nočjo oddali še četrto rihto. Matere, vladljuno vas vabimo, da se polnoštivilno udeležite »Materinskega« tedna od 10. do 17. marca.

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA V TRSTU

priredi v soboto dne 9. marca 1957 ob 21. uri v Avditoriju v Trstu

KONCERT KOMORNE GLASBE

pri katerem sodeluje Karlo Saneinov godalni kvartet in v klavirskem kvintetu pianista Mirea Sancinova. Na sporednu so skladbe Haydna, Boecknerija, dr. Delaka in Dvoraka.

Vstopnice dobite na sedežu v ul. Machiavelli 22/II.

Scapin v Gorici

Zlepa nismo imeli v Gorici tako posrečne igre, kot so bile Molierove Scapinove zvijače, ki jih je za pretekli pust pripravilo SKPD. Igro so dvakrat ponovili, v nedeljo in na pustni torek, a bi bilo prav, ko bi jo še tretjič, saj je občinstvo odhaljalo od nje nasmejano do solz. Tretje ponovitve seveda ni bilo, ker smo medtem pust pokopal, zato je lahko res žal vsem onim, ki komedije niso videj.

Molierove Scapinove zvijače je že staro delo, kot je pravilno poudaril predsednik SKPD, vendar je kot vsi resnični umotvori še vedno tako sveže, da ga tudi sodobni človek uživa v ne manjši meri kot Molierovi sodobniki, posebno še ko ga režija primerno prilagodi odru in našim časom. Vloge v komediji so zasedli nekateri že znani igralci SKPD, drugi pa so bili novi, posebno oba sinova pri Silvester, ki so bili dijaki iz Sova. Alojzijeviča. Glede izvedbe bi mogli pohvaliti vse glavne igralce, a tudi nosilce stranskih vlog, vsi so se potrudili, da so igrali kar moči doživeto in značaju vloge primerno. Čestitamo SKPD v Gorici k tako uspeli pustni prireditvi in režiserju Kumrovu, da je znal

iz mladih igralcev izoblikovati tako žive osebe in obenem sam odigrati glavno vlogo Scapina.

Nov zarod postrvi v Soči

Ker se je ribji zarod v Soči zadnja leta zelo razredčil, je pokrajinska uprava prejšnji teden spustila v Sočo okrog 90.000 majhnih postrvi, ki so jih prinesli iz valilnice pri Rivignanu. Ribice so spustili v Sočo pri Gradiški in v Gorici.

Stavka poštnih uslužbencev

V petek 1. marca so poštni uslužbenci stopili v 48-urno stavko, ki se je končala v soboto opolnoči. Stavko so napovedale tri sindikalne organizacije za vso Italijo. Na goriškem poštnem uradu, kakor tudi po poštnih uradih po Italiji, se je nagradilo ogromno pošte. To naj upoštevajo tudi naročniki »Katoliškega glasa«, da ne bo brezpotrebnih reklamacij.

Novi doktor

Pred kratkim je na tržaskem vsečilišču promoviral za doktorja prava g. Albin Sirk, profesor na naši srednji šoli. Novemu doktorju iskrene čestitke!

DR. VERIDICUS:

5

nje in tolkli na Labenski klanec, po katerem bi najbrže bežali. Z njih pomočjo so Nemci v nočnem pohodu neopazeni prešli dolgo pot iz Idrije v Cerkno, spremeno se izogibajoč mnogoštevilnim partizanskim patruljam in celemu venu brigad. Oni so jim izdali, da se začne pouk ob osmih zjutraj, in zato so se Nemci skrili nad vasio in točno ob osmih pridrli v loku na vas tako, da je bilo šolsko poslopje v središču napada. Sreča, da so dva dni prej prestavili pouk na večerne ure in da je bila predavalnica prazna, sicer bi bile zrite še številnejše. Pa za to spremembu dnevnega reda volumni niso vedeli.

Po napadu je dr. Bratko videl kaplana g. Piščanca na nekem balkonu, kako se je škodoželjno smehljal, in srečal je tudi učiteljico Pavlo, katere ni prej nikoli pri belem dnevu videl na cesti. Tako je vse razumel: kažeta se oba, kot bi hotela reči: »Konec je z vami v Cerknem! Zdaj smo mi na vrsti!« A sta se prezgodaj veselila. Partizani so sicer krvavo plačali nove dokaze podlosti domačih vohunov, a tudi te podle duše svetoivanske vohunske sekte v Cerknem so prejeli zaslzeno, kaže-

KRITIČNA PRESOJA BRATKOVE OBTOKNICE

Ce premotrimo s kritičnim očesom in hladno trenostjo težke obožbe, katere je iznesel dr. Bratko, nas mora prevzeti o-suplost in groza, kako more na osnovi sličnih dokazov razsoden človek biti moralno izvesten o krivdi cerkljanske petnajstorice in odobravati njihovo justifikacijo.

Samo človek, ki hoče po službeni dolžnosti opravičiti zločin ali pravici zmešati strene, more tako sklepati.

Bratkoova obožnica namreč:

1. ne navaja nobenega neposrednega dokaza za izdajstvo;

2. opira se z golj na samovoljne domneve;

3. vsebuje nebroj netočnosti, laži in tendenciozne tolmačenja dejstev.

Zato smemo upravičeno sklepati, da je ta obožnica le kulisa, ki zastira v ozadju tragične napake in zločine OF iz zadnje vojne, ki jih pa ne upa priznati in tako vsaj deloma popraviti krivico nedolžnim žrtvam.

NI NIKAKIH STVARNIH DOKAZOV

Kazensko pravo vseh kulturnih narodov določa, da se mora storilcu dokazati ka-

znivo dejanje, sicer ga je treba oprostiti. Dokazni postopek predvideva razna dokazna sredstva, katerih se je treba poslužiti, da sploh smemo koga nazivati zločince in mu prisoditi kazen.

Dr. Bratko, ki je diplomiral na ljubljanski pravni fakulteti in ki bi torej moral poznati pravne predpise, ne navaja v svoji obožnici, s katero hoče postavno utemeljiti zastrašilno usmrtitve petnajstorice, niti enega neposrednega ali vsaj posrednega dokaza: ni besede, da bi bili obožnenci kaj priznali, da bi kakša priča kaj izpodala, da bi izvedenci ob sodniškem ogledu podali slične zaključke, da bi se bila kdaj pozneje našla listina ali dokument, ki bi pričal o izdajstvu. In vendar so arretirali kar petnajst oseb, imeli so časa in možnosti, da bi zaslišali vse Cerkljane in izvršili vse poizvedbe...

Preki sod je brez dokaza krivde strl petnajst življenj.

Dr. Bratko priznava, da ob novembriški arretaciji oni bili še dokazano, da vrše špijonsko službo za idrijsko posadko. Bili so močni indici za to, a dokazov na dlani ni bilo. To je postal povsem očitno ob napadu idrijske posadke na partijsko žolo.

Kmečka bolniška blagajna

Do 11. marca bo na goriškem protokolnem uradu na županstvu na vpogled seznam direktnih obdelovalcev zemlje in njihovih družinskih članov, ki so priznani kot upravičeni kmečkega bolniškega zavarovanja za leto 1957. Za vsako morebitno netočnost se prizadeti lahko pritožijo na kolkovanem papirju za 100 lir in sicer do 11. aprila t. l.

Knjige in revije

Na upravi »Katoliškega glasa« lahko dobiti ali naročiti sledče revije in knjige:

Duhovno življenje — verski mesečnik z bogato vsebino

Mladika — revija goriških in tržaških Slovencev

Vera in dom — revija koroških Slovencev

Pastirček — mesečnik za otroke

Friderik Baraga — življenjepis največjega slovenskega misijonarja

Koledar Svobodne Slovenije — zbornik argentinskih Slovencev s pestro vsebino

Mati našega Odrešenika — verska knjiga o Mariji, kakršne niste še brali

Stanovska ureditev Slovenije

Vir največje sile — verska knjiga pisana v modernem, privlačnem stilu

Veneč spominči možu na grob — najlepša pesnitev Ljubke Šorlige

Krasen stenski koledar s slikami naših planin in krajev

Moj prijatelj — žepni koledarček s praktičnimi nasveti za življenje.

Pevma

Pri nas se je dne 4. t. m. zgodila huda nesreča in sicer tudi ta še vedno kot posledica prve svetovne vojne. Tokrat je za žrtev zahtevala dva iskala železa, oba iz Gorice. Eden izmed njiju, 43-letni Lorenzo Lucchini, oče dveh otrok, je bil takoj mortev; drugi, 31-letni Umb